

i alguns carreters de Bna (condemnaió de Careta, *Barbr*, 359) i de fora (Alt-Emp 1911), almenys Figueres, també a gent de Girona i algú del Maresme, però *regnes* en comarques cat d'endins, en cat occid fins a l'Alt Pall (*añiéndes* Farrera, 1933), aquí, però, i pertot, hi havia qui ho deia bé A Mallorca, canviat en *reina* (cf. *Ana* < *Anna*, Bna *Agna*), almenys AMAlcover en una locució = cast. *a rienda suelta*: «ara treballa a matar, a esclata-bufetes, a *reyna-solta*», «fer tot lo que fiu --- predicant-hi a *rey<na>-solta* la bona-nova llingüística» (BDLC xi, 311, xi, 235); id. *AlcM*, s. v. *reina*

Aquesta locució l'*InuLC* troba «anan a *regna-solta*» l'any 1382, «vosaltres, lecs, quan voleu viure segons los manaments de Déu, sou vius per gràcia; tots los altres, qui volen viure a *regna solta*, tots són morts», StVicençF (*Serm* I, 164 24), en una correspondència Perp-Bna, any 1587 (RLR LIII, 413); algun més en el *DAG* Una altra variant més típicament catalana és «a *regnes perdudes*», que Coromines crec aprenengué en l'any 1898 a l'Alt Emp, i que després usà en diverses obres (la recordo de *Supèrbia* i de *Silèn*) i l'usa sovint en el seu diari del *Viatge a Viena*, en un bell passatge de cap a la fi, i figuradament, aplicat a un viatge ferroviari «A *regnes perdudes* correm cap a Lió» (p 15)

DERIV *Arregnar* + *Regnar* 'bridar' tr «Més m'estimo anà a la guerra - y menà un bon cavall, / qu'els cavalls la brida 'ls *regna* - y las ninas no pot may», MilàF (*Romillo*, 319 22)

¹ Diferenciació comparable a la de *DI' DOMINICUS* > *didmenge* en el cat ant *digmenge* Ronjat (*Gr Ist Prov Mod* II, 256) en dóna alguna dada en occità modern, on sembla haver-se perdut generalment, car no sé trobar-ne res en el *TdF*; ell creu que la *g* es deu a influència de *REGERE*, cosa insostenible (*g* es tornà *z* ja en llatí tardà i aquest verb no ha passat sinó com a cultisme a la major part de les llengües romàniques).

Regnant, V *rei* *Regnar*, V. *rei* i *regna* *Regnat*, *regnatge*, *regne*, *regnicola*, V. *rei* *Regó*, V. *regar* *Regodir*, V. *percurdir* *Regorg*, V. *recotx* castellanisme *Règola* potser mal llegit de *rojola* = *rojola*, com a nom de la *Rubia tinctoria* La *Règola* (Àger) disbarat etimològic en *AlcM*, ve de *REGÜLA*, convertit, com en molts NLL catalans i occitans, en nom del priorat d'un monestir de frares regulars *Regolet* < b. ll. *recolletus* 'retirat' (cast *recoletos*) *Regolf*, *regolfa*, *regolfada*, *regolfar*, V. *golf* *Regollada*, errada de còpia de Griera, per *segollada/cebollada*, nom d'aquesta planta *Regomello*, valencià meridional, < cast. *regomeyo*, -ello, *DECH* (COMER, nota 3 i p 158a16) *Regor*, V. *regar* *Regordell*, *regordí*, *regordinar*, V. *record* i *corder* *Regossig*, *regosyar*, *regosyo*, castellanismes que usaren alguns literats cat del S XIX (recordo haver sentit el primer en una lliçó de Rubió i Lluch) i que ja llavors trobàvem ridículs: avui això està oblidat *Regossai* i *regosso*, trets d'un *regossar* metàtesi de *rossegar* *Regot* pron imperfecta de *regord* = *reguard* =

fr. *regard* *Regraciament*, *regraciari*, V. *grat* *Regramar*, *regrama*, *regramador*, de *re-agramar* *Regravar*, V. *greu* *Regreix*, *regreixar*, V. *gras* *Regrés*, *regressar*, *regressió*, *regressiu*, V. *progrés* *Regreuar*, V. *gruar* *Regrull*, *regrillat*, V. *grull* *Regruar*, *regruir*, V. *gruar* *Regruix*, *regruixar*, V. *gros*

Reguant a Cast. d. Farfanya (*AlcM*): cal verificar-ne l'exactitud; potser malentès d'una grafia amb *u* i *n* supèrflues, o mera interpretació gratuïta del conegut cognom; si fos real, podria ser encreuament local de *regar* amb *reguanyar* (aquest, en l'acc. etimològica germànica?) *Reguard*, *reguardant*, *reguardar*, *reguardia*, V. *guardar* *Reguardonament*, *reguardonar*,¹ V. *guardó* *Reguardós*, derivat de *reguard* 'recel', V. *guardar* *Reguedassa*, V. *ret* *Reguelló*, *reguer*, -era, *reguerall*, *reguerany*, *reguereta*, -guerill, -gueró, -guerol, -guerot, V. *rec* *Regunxar*, V. *renillar* *Reguny*, *regunyada*, *regunyar*, *regunyol*, *regunyós*, V. *reganyar* *Regutnar*, V. *guitza*, ací vol. iv, 746b14-17; i a *REGANY*, nota 1 i paràgraf 5 de la fi; en la nota etim. d'*AlcM* el mot «possible» és err. tip. per «impossible»; en realitat no és que «sembli impossible» sinó que ho és, i per a la simple explicació, V. el paràgr. penúltim dels deriv. de *PEU*; *regutnada*, *regutnador*, -nament, *regutnet*, -gutinós, V. *guitza* i *peu* *Reguitxol*, V. *rec* *Reguitzada*, *reguitzar*, V. *GUITZA* vol. iv, 746b14 *Reguitzell*, -guitzeller, *reguitzer*, V. nota 3 de *GUITZA*, i cf. *REC* *Reguu*, *reguivol*, V. *regar* *Règul*, -ula, V. *rei* *Règula*, V. *rècua* *Regulable*, *regulació*, *regulador*, *regular*, *regularitat*, *regularitzar*, V. *rei* *Regull*, V. *rogall* *Regunyar*, V. *regany* *Regurgitar*, V. *gorga* *Regussar*, V. *arregussar* i *rebossar* *Regust*, V. *gust* *Rehabilitació*, *rehabilitar*, V. *haber*

¹ «--- lo s'en menava a casa, e tant com podia li *reguardonava* lo scrvey que ell li feya», *Decam.* x, § 10, 546.5 (trad. «in riconoscimento --- l'onorava»).

REI, del ll *RĒX*, *RĒGIS*, id □ 1^a *doc*: orígens (Jaume I, Llull, *VidesR*, docs.).

⁴⁰ «Un mercader --- hac desig de ésser honrat per lo *rey*, e per les gents de aquella ciutat hon stava; lo *rey*, per ço que pogués haver ocasió de haver los diners que l mercader havia ajustats, féu aquell mercader batle d'aquella ciutat: molt plac al mercader ésser batle, e prestà al *rey* gran re de sos diners ---», Llull (*Merav* VI, § 2, Ag. I, 176; altre cop, veg. infra, s. v. *reial*); «En Pipí *regí* baronilment, mes co l *rey* Xildric fos ses tota utilitat, Pipí se n aconselà ab lo papa Zacharies si devia ésser *rey* aytal hom; al qual respòs lo papa: —Aquel deuria ésser apelat *rey* qui ben *regés* la causa pública—. Per la qual resposta los francès moguts, enclausiren En Xildric en un monestir, e feren *rey* En Pipí», *VidesR*, 264r2 (II, 467); «Quant Jhesu Crist fo en etat de 13 dies, los *Reys* vengren a Él: per guizament de la estela --- fo Jhesu Crist als *Reys* per ver Déus demostrat ---», id, 35r1 (I, 133).

En el període arcaic sovint es troba en una variant *reig*, deguda a una pronúncia sàvia, llatinitzant: «Si l Príncep per aventura és asetgat --- o ohirà un *reig* o un príncep venir contra si per bataya ---» en la versió ca-